

UANMELDT PÆDAGOGISK TILSYN 2022

REGNSKOVEN VUGGESTUE, OKTOBER 2022

Indholdsfortegnelse

UANMELDT PÆDAGOGISK TILSYN 2022	0
REGNSKOVEN VUGGESTUE, OKTOBER 2022.....	0
1 INTRODUKTION	2
2 STRUKTUREL KVALITET	3
2.1 Normering, gruppestørrelse og organisering	3
2.2 Fysiske omgivelser - indendørs og udendørs	3
2.3 Uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet	4
2.4 Den styrkede pædagogiske læreplan	4
2.5 Politisk prioriterede indsatser	5
3 PROCESKVALITET	6
3.1 Relationer, Børneperspektivet og Børn i udsatte positioner	6
Lege - og aktivitetsmuligheder	6
3.2 Forældresamarbejde	7
RESULTATKVALITET	8
3.3 Det pædagogiske arbejde med sprogudvikling og de sproglige læringsmiljøer	8
3.4 Overgange	8
4 SAMMENFATNING	9
4.1 Opsummering af punkter til videreudvikling	9
5 Deltagere ved tilsynet	10

1 INTRODUKTION

Det pædagogiske tilsyn tager udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i Den styrkede pædagogiske læreplan. Formålet med det pædagogiske tilsyn er at:

- sikre, at alle dagtilbud lever op til det ansvar, de har ifølge lovgivningen, samt til de kommunale rammer og prioriterede indsatser.
- kvalificere og udvikle den pædagogiske praksis ved at skabe rum for refleksion over kvaliteten af læringsmiljøerne i dagtilbuddene, som har afgørende betydning for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- indsamle viden om den pædagogiske praksis på tværs af dagtilbuddene med henblik på kvalitetsudvikling af hele dagtilbudsområdet.

Tilsynet bygger på data, observationer og dialog omkring tre kvalitetsparametre, der kendetegner kvalitet i dagtilbud – strukturel, proces og resultat kvalitet:

Strukturel kvalitet omhandler de forhold, den pædagogiske praksis arbejder indenfor. Det kunne fx være fysiske rammer, normering og uddannelse af personalet.

Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet, herunder interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling gennem leg og aktiviteter.

Resultatkvalitet handler om, hvorvidt børnene bliver skoleparate og udvikler f.eks. sproglige kompetencer af at gå i dagtilbud. Strukturel kvalitet og proceskvalitet er i høj grad en forudsætning for resultatkvalitet, men man kan også til en vis grad arbejde målrettet med resultatkvalitet.

Det pædagogiske tilsyn trækker på forskning i, hvad der kendetegner kvalitet i dagtilbud (EVA, 2018) og KIDS, som er et redskab til vurdering og udvikling af kvalitet i dagtilbud (Ringsmose og Kragh-Müller, 2015)

Tilsynsrapporten fungerer som materiale for tilbagemelding af tilsynsbesøget og det afsluttende dialogmøde mellem dagtilbuddet og tilsynsførende. Rapporten rummer konkrete vurderinger og anbefalinger, for dermed at kunne bidrage til det videre arbejde med udviklingen af pædagogisk kvalitet i det pågældende dagtilbud.

Tilsynet sonderer mellem udviklingsmuligheder, anbefalinger og skærpede forhold. Ved en udviklingsmulighed peger tilsynet på potentiale, som der kan arbejdes videre med, hvis dagtilbuddet har fokus her. Ved en anbefaling råder tilsynet til, at der arbejdes videre med punktet. Der kan også peges på skærpede forhold, hvis der ikke leves op til lovgivning eller politisk beslutning. I sidste tilfælde vil der ikke være tale om anbefalinger, men udviklingskrav.

I Solrød Kommune ligger tilsynsopgaven i Sekretariat for Læring & Udvikling. Krav til det pædagogiske tilsyn med dagtilbud er fastsat i dagtilbudslovens § 5.

2 STRUKTUREL KVALITET

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for og er påvirket af økonomi, organisering, ledelse mm. i dagtilbuddet.

2.1 Normering, gruppestørrelse og organisering

Normering og gruppestørrelse behandles ofte sammen i forskningen i dagtilbud på området. Med normering menes her forholdet mellem antal voksne og børn.

Gruppestørrelse er organiseringen af børnene inden for en given normering og kan både omhandle fx antal børn på en stue, antal børn i en specifik aldersgruppe eller gruppesammensætningen i forbindelse med aktiviteter.

I henhold til bekendtgørelsen om minimumsnormeringer opgøres normeringen i daginstitutioner som forholdet mellem antallet af indskrevne børn og antallet af pædagogisk personale. Normeringen opgøres som et årligt gennemsnit på kommuneniveau¹.

Overordnet vurdering af normering, gruppestørrelse og –organisering i Regnskoven Vuggestue

I Solrød Kommune er den gennemsnitlige normering for Vuggestue (3-5 årige) 5,9 børn til 1 voksen.

Under tilsynsbesøget blev der observeret ca. 12-13 børn per gruppe på stuerne. Tilsynsførende observerede en fin balance i personalets fordeling på stuerne i forhold til antallet af børn.

2.2 Fysiske omgivelser - indendørs og udendørs

Dagtilbuddets fysiske rammer defineres af dets inde- og udemiljø, dvs. bygninger, indretning af indendørs og udendørs rum, interiør samt genstande, legetøj og legeredskaber. Dagtilbuddets fysiske rammer tænkes ofte, som en given og statisk størrelse, men megen forskning peger på de fysiske rammer som en dynamisk størrelse, dvs. rammer, der ændrer sig eller skifter mellem at fungere som ramme for forskellige aktiviteter. Flere studier belyser, hvorledes de fysiske rammer bliver en betydningsfuld strukturel faktor for kvalitet i dagtilbud, og hvordan tilrettelæggelsen af disse kan anvendes aktivt til at strukturere praksis og børns aktiviteter.

Med afsæt i ovenstående viden har tilsynet fokus på, hvordan institutionen er indrettet og de muligheder, indretningen giver for børnenes trivsel, udvikling, leg og læring.

Overordnet vurdering af de fysiske rammer i Regnskoven Vuggestue

Den fysiske indretning i vuggestuen giver gode betingelser for fysisk udfoldelse og fordybelse. Der er legeområder og rum i rummene, som indbyder til ro og fordybelse. Nogle materialer og legetøj er i børnehøjde og tilgængeligt for børnene, mens andet er sat i kasser i voksenhøjde (med symboler på).

¹ Når normeringen i vuggestue er under eller lig 3 børn pr. pædagogisk personale og normeringen i Vuggestue er under eller lig 6 børn pr. pædagogisk personale i gennemsnit overholder kommunen lovkravet (lovkravet er først gældende fra den 1. januar 2024). Er normeringen højere end henholdsvis 3 og 6 børn pr. pædagogisk personale, er der for mange børn pr. pædagogisk personale i kommunen i forhold til lovkravet om minimumsnormeringer i 2024.

Pædagogisk personale i normeringsopgørelsen omfatter følgende: Pædagoger, Pædagogiske assistenter, Pædagogmedhjælpere, Pædagogiske ledere, Pædagogstuderende, Pædagogiske assistentelever. Under betegnelsen pædagogisk personale indgår også: Vikarer for pædagogisk personale, samt Pædagogisk personale, som varetager forskellige støttefunktioner i relation til børnene i daginstitutioner. Herved forstås fx støttepædagoger, ressourcepædagoger og lignende. Opgørelsen omfatter altså personale, som helt eller delvist har pædagogiske opgaver i relation til børnene.

Vuggestuen er indbydende og er tydeligt visualiseret med symboler, billeder og skriftsprog, så det er tydeligt for børnene hvad de kan lege med hvor. Legetøjet er velholdt og indbydende. Der er observeret variation i stuerne indretning og legeområder, samt legematerialer på stuerne. Stuerne er indbydende og børnenes produkter er hængt op.

Vuggestuens legeplads giver rig mulighed for fysisk udfoldelse og råder over et klatretov, gynger, klatrestativ med rutsjebane, sandkasse cykelbane, køkkenhave, bakke- og skovområde samt buske til gemmeleg. Der er en fin bredde i de udendørs legematerialer og ved tilsynsbesøget var skuret åbent og børnene kunne selv tilgå legetøj, cykler mv.

Udviklingsmulighed: Det kan med fordel overvejes at samle al forældreinformation på én tavle ved forindgangen, inden man træder ind i vuggestuen (hvor børnene er).

Udviklingsmulighedskrav: Det anbefales, at de tematiserede legeområder styrkes på to af stuerne, og at der indrettes en læsekrog med bøger i børnehøjde på alle stuer. Ligeledes anbefales det, at legetøj og materialer der hører til et legeområde placeres i børnehøjde, så børnene kan gå i gang med leg på eget initiativ.

Udviklingskrav: Legepladsens areal er stort. Det anbefales, at der indrettes afgrænsede legeområder, med henblik på at skabe tydelighed omkring legeområdet formål/funktion samt øge trygheden for børnene i den frie leg på legepladsen.

2.3 Uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet

Pædagogiske kompetencer er vigtige for kvaliteten i dagtilbuddene. Forskning viser, at kvaliteten af dagtilbud har stor betydning for børns udvikling (EVA, 2017). Uddannet pædagogisk personale er en vigtig kvalitetsfaktor, idet uddannelsesniveaue har positiv betydning for bl.a. kvaliteten af de samspil og relationer, som børnene får mulighed for at indgå i, og for børnenes kognitive og sociale udvikling.

Overordnet vurdering af uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet

Solrød Kommune har en målsætning om, at 60% af personalet i daginstitutionerne er pædagogisk uddannet. Andelen af pædagoguddannede i Regnskoven integreret institution er pr. juli 2022 28,57 %.

Ledelsen bemærker, at der arbejdes aktivt for at sikre personalestabilitet. Hertil bemærker ledelsen, at der er ansat pædagoguddannede medarbejdere i sensommeren og efteråret 2022, og at man er opmærksom på at besætte 1 pædagogstilling, som der pt. mangler.

Ledelsen bemærker, at man har et fagligt fyrtårn i vuggestuen og at man dertil har 1 sprogsvarlig medarbejder. Den samlede personalegruppe deltager i et kompetenceudviklingsforløb om sproglig udvikling og kommunikation, som afvikles løbende de kommende år.

2.4 Den styrkede pædagogiske læreplan

Den styrkede læreplan er et fælles pædagogisk værdigrundlag for alle dagtilbud med dertilhørende læreplanstemaer. Det er lovbestemt at alle dagtilbud skal have en læreplan og at den skal evalueres hvert andet år.

Regnskoven Vuggestue har en gældende pædagogisk læreplan og det er hensigten at den evalueres i det kommende år, 2023.

2.5 Politisk prioriterede indsatser

I dialogmødet har tilsynsførende og ledelsen en drøftelse af dagtilbuddets arbejde med politisk prioriterede indsatser.

Ledelsen bemærker, at man løbende arbejder tematisk med dannelsesstrategiens begreber gennem fri for mobberi og i det øvrige pædagogiske arbejde.

Kompetenceudviklingsforløbet i Nebula er fastlagt og vil løbende blive gennemført over de næste par år for den samlede personalegruppe.

3 PROCESKVALITET

Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår bl.a. i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børns sprog og generelle kompetenceudvikling. Proceskvalitet omfatter også kvaliteten af de pædagogiske kompetencer, herunder interaktion med børn i forbindelse med leg og læring.

Som redskab til at vurdere proceskvaliteten benyttes KIDS, som er et redskab til at vurdere den pædagogiske kvalitet i børnenes lærings- og udviklingsmuligheder i det pædagogiske miljø i dagtilbuddet. KIDS tager udgangspunkt i forskning om pædagogisk kvalitet og udviklingspsykologisk viden om, hvordan børn lærer og udvikler sig.

3.1 Relationer, Børneperspektivet og Børn i udsatte positioner

Relationer mellem barnet og de omgivende voksne samt relationen børn imellem har grundlæggende betydning for barnets udvikling. Det fremgår af forskning og af udviklingspsykologisk viden, at en udviklingsfremmende relation mellem det pædagogiske personale og børnene, en god relation mellem det pædagogiske personale og forældrene og endelig gode relationer børnene imellem er væsentlige indikatorer på god pædagogisk kvalitet.

I Danmark har vi en lovgivning, der slår fast, at børns oplevelser skal inddrages i arbejdet med at skabe et godt pædagogisk læringsmiljø. Ifølge forskning konkluderes det at kvaliteten i dagtilbuddet hænger tæt sammen med de voksnes evne til at inddrage børnene og deres perspektiver i hverdagen.

Overordnet vurdering af det pædagogiske arbejde med relationer, børneperspektivet og børn i udsatte positioner i Regnskovens Vuggestue

Det er generelt observeret at personalet er imødekommende og lydhøre over for børnene. Der er variation i personalets tilgang til børnene. Det er gennemgående observeret, at personalet taler venligt og med en god tone. Det er observeret at personalet sætter ord på egne handlinger og spørger ind til børnene ved den fri leg indenfor. Det er observeret, at personalet møder børnene med omsorg, når de er kede af det. Det er af og til observeret, at de indtager en medierende rolle ved konflikter og uenighed.

Udviklingskrav: Det anbefales, at styrke opmærksomheden på børnefællesskabet, så alle børn tilbydes deltagelsesmuligheder, herunder en særlig opmærksomhed på børn i udsatte positioner eller stille børn, der ikke selv søger kontakt. Personalets opmærksomhed på, og tilgang til, at igangsætte og støtte børnenes leg (gennem hele dagen) bør styrkes, så alle børn indgår i legerelationer i løbet af dagen. I forlængelse heraf anbefales det, at personalet i højere grad indtager en igangsættende, rammesættende og deltagende rolle i ikke planlagte aktiviteter og går foran/følger barnets spor i den børneinitierede leg.

Udviklingskrav: Det anbefales, at personalets fokus og sensitivitet over for barnets perspektiv øges, herunder at deres kommunikation rettes mod børnene, så opmærksomheden er på barnets behov, initiativ og intentioner.

Lege - og aktivitetsmuligheder

For at kunne udvikle sig har børn brug for, at lege med andre børn og blive mødt af nærværende voksne. Der skal være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder i institutionerne. Noget at være sammen om i et fælles tredje. Børn lærer og udvikler sig gennem leg med hinanden og gennem aktiviteter, der tager udgangspunkt i barnets interesser, alder og udvikling sammen med andre børn og med voksne. Hvordan voksne kommunikerer og interagerer med børn i samspil fra den helt tidlige barndom og med de fysiske læringsmiljøer, er essentielt for børns læring og udvikling.

Overordnet vurdering af lege- og aktivitetsmuligheder i Regnskoven Vuggestue

Der er adgang til forskellige legeformer og legematerialer i vuggestuen, som giver barnet mulighed for en bred erfaringsdannelse og variation i legen. Der er betingelser for, at børnene kan lege fordybet og uforstyrret. Der er observeret variation i personalets rolle i forhold til at tilbyde børnene at deltage i forskellige legeformer samt de voksnes støtte til børnenes leg. I løbet af dagen er det af og til observeret, at personalet sætter lege i gang i de forskellige områder.

Udviklingskrav: Det er sjældent observeret, at personalet understøtter lege og igangsætter aktiviteter, der giver mulighed for at inddrage alle børn i fællesskabet. Det anbefales, at der i løbet af dagen igangsættes aktiviteter i mindre grupper og som giver alle børn mulighed for nærværende voksenkontakt om et fælles tredje. I forlængelse heraf anbefales det, at man øger opmærksomheden over for børnenes perspektiv i aktiviteter og lege og følger barnets spor.

Udviklingskrav: Det anbefales, at personalet faciliterer og rammesætter lege og er aktive i forhold til at tilbyde alle børn at deltage i lege, så de kan indgå i legeoplevelser med hinanden (børnefællesskabet).

Udviklingskrav: Der er observeret variation i personalets tilgang til ventetid ved overgange og skift, hvor der med fordel kan indtænkes en overgangsaktivitet, således at ventetiden får et pædagogisk sigte og opleves nærværende for børnene.

3.2 Forældresamarbejde

Et velfungerende forældresamarbejde forudsætter gode relationer mellem forældrene og det pædagogiske personale. Et godt samspil mellem dagligdagen derhjemme og dagligdagen i dagtilbuddet bidrager til at skabe et dagtilbud af højere kvalitet, hvor der er et godt læringsmiljø, og hvor børnene trives og er glade for at være.

Overordnet vurdering af forældresamarbejdet i Regnskoven Vuggestue

Under tilsynsbesøget blev det observeret, at der er en variation i stuerne tilgang og kommunikation med forældrene ved aflevering/afhentning.

Udviklingsmulighed: Det anbefales, at man ensarter tilgangen ved afleveringssituationerne på tværs af stuerne.

Ledelsen bemærker, at det daglige forældresamarbejde fungerer godt. Brugen af AULA fungerer godt og anvendes som kommunikationskanal til/med forældre.

Forældrebestyrelsen er nyvalgt og ledelsen bemærker, at man i den kommende periode bl.a. vil have fokus på arbejdet om principper og medinddragelse.

RESULTATKVALITET

Resultat kvalitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk.

3.3 Det pædagogiske arbejde med sprogudvikling og de sproglige læringsmiljøer

Børn udvikler deres kommunikation og sprog i nære relationer med deres forældre, i fællesskaber med andre børn og i samspil med det pædagogiske personale. Børns kommunikation og sprog har afgørende betydning for en række forhold. Det giver dem mulighed for at udtrykke sig, danne relationer, indgå i fællesskaber og indsamle viden – og på længere sigt har det betydning for, hvordan de klarer sig i skolen og i livet (EVA, 2019).

Overordnet vurdering af det pædagogiske arbejde med sprog og kommunikation i Regnskoven Vuggestue

Stuerne er indrettet med vægt på sprogstimulering, som giver mulighed for samtaler og dialoger i lege og aktiviteter. Der er gode betingelser for kommunikation på stuerne. Der er variation i stuerne udvalgt af sprogstimulerende materialer. Der er observeret variation i personalets tilgang og kommunikation med børnene.

3.4 Overgange

Vi ved fra forskning, at overgange kan være en sårbar tid for børn. Tilsynet har fokus på dagtilbuddets overgangsarbejde fra vuggestuestart til børnehave og videre over i skolen. Ligeledes har tilsynsførende fokus på overgangen i afleverings – og hentesituationer ved tilsynsbesøget.

Forskning viser, at de voksnes fokus på det enkelte barns dannelse, færdigheder og behov er afgørende for, at børn oplever gode overgange. Det betyder, at fagprofessionelle skal have fokus på børnenes perspektiver, som kan hjælpe til at understøtte børnenes interesse og motivation for overgange (Den gode overgang, 2020).

Overordnet vurdering af arbejdet med overgange i Regnskoven Vuggestue

Under tilsynsbesøget blev det observeret, at der er en variation i stuerne tilgang og kommunikation med forældrene ved aflevering/afhentning.

Anbefaling: Det anbefales, at man ensarter tilgangen til afleveringssituationen på tværs af stuerne gennem en tydeligere rammesætning af modtagelsen af børn samt rollefordeling mellem personalet.

Ledelsen bemærker, at der er ved at blive udarbejdet en overgangsprocedure for overgangen fra vuggestue til børnehave.

4 SAMMENFATNING

4.1 Opsummering af punkter til videreudvikling

Tilsynet sondrer mellem udviklingsmuligheder, anbefalinger og skærpede forhold.

- Ved en udviklingsmulighed peger tilsynet på potentiale, som der kan arbejdes videre med, hvis dagtilbuddet har fokus her.
- Ved en anbefaling råder tilsynet til, at der arbejdes videre med punktet.
- Ved skærpede forhold, vil der være tale om udviklingskrav, som skal udbedres i umiddelbar forlængelse af tilsynsbesøget.

Udviklingsmulighed: Det kan med fordel overvejes at samle al forældreinformation på én tavle ved forindgangen, inden man træder ind i vuggestuen (hvor børnene er).

Udviklingsmulighedskrav: Det anbefales, at de tematiserede legeområder styrkes på to af stuerne, og at der indrettes en læsekrog med bøger i børnehøjde på alle stuer. Ligeledes anbefales det, at legetøj og materialer, der hører til et legeområde placeres i børnehøjde, så børnene kan gå i gang med leg på eget initiativ.

Udviklingskrav: Legepladsens areal er stort. Det anbefales, at der indrettes afgrænsede legeområder, med henblik på at skabe tydelighed omkring legeområdet formål/funktion samt øge trygheden for børnene i den frie leg på legepladsen.

Udviklingskrav: Det anbefales, at styrke opmærksomheden på børnefællesskabet, så alle børn tilbydes deltagelsesmuligheder, herunder en særlig opmærksomhed på børn i udsatte positioner eller stille børn, der ikke selv søger kontakt. Personalets opmærksomhed på og tilgang til at igangsætte og støtte børnenes leg (gennem hele dagen) bør styrkes, så alle børn indgår i legerelationer i løbet af dagen. I forlængelse heraf, anbefales det, at personalet i højere grad indtager en igangsættende, rammesættende og deltagende rolle i ikke planlagte aktiviteter og går foran/følger barnets spor i den børneinitieret leg.

Udviklingskrav: Det anbefales, at personalets fokus og sensitivitet over for barnets perspektiv øges, herunder at deres kommunikation rettes mod børnene, så opmærksomheden er på barnets behov, initiativ og intentioner.

Udviklingskrav: Det er sjældent observeret, at personalet understøtter lege og igangsætter aktiviteter der giver mulighed for at inddrage alle børn i fællesskabet. Det anbefales, at der i løbet af dagen igangsættes aktiviteter i mindre grupper, og som giver alle børn mulighed for nærværende voksenkontakt om et fælles tredje. I forlængelse heraf anbefales det, at man øger opmærksomheden over for børnenes perspektiv i aktiviteter og lege og følger barnets spor.

Udviklingskrav: Det anbefales, at personalet faciliterer og rammesætter lege og er aktive i forhold til at tilbyde alle børn at deltage i lege, så de kan indgå i legeoplevelser med hinanden (børnefællesskabet).

Udviklingskrav: Der er observeret variation i personalets tilgang til ventetid ved overgange og skift, hvor der med fordel kan indtænkes en overgangsaktivitet, således at ventetiden får et pædagogisk sigte og opleves nærværende for børnene.

Anbefaling: Det anbefales, at man ensarter tilgangen til afleveringssituationen på tværs af stuerne gennem en tydeligere rammesætning af modtagelsen af børn samt rollefordeling mellem personalet.

Udviklingsmulighed: Det anbefales, at man ensarter tilgangen ved afleveringssituationerne på tværs af stuerne.

5 Deltagere ved tilsynet

Ved det uanmeldte tilsyn i 2022 deltog:

- Tilsynsførende: konsulent i Læring og Udvikling samt ressourcepædagog i Væksthuset
- Dagtilbudsleder, afdelingsleder i Regnskoven Vuggestue samt afdelingsleder i Regnskoven Børnehave